

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Płocku w sprawie z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w G. przeciwko M. B. i A. B. o zapłatę 4.889 zł zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 82,31 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 11,55 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 1), a w pozostałej części oddalił powództwo (pkt 2).

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód.

Skarżący zarzucił wyrokowi naruszenie:

1. art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że skarżący nie podolał ciężarowi udowodnienia faktów, z których wywodzi skutki prawne,
2. art. 217 § 1 k.p.c. poprzez pominięcie pisma przygotowawczego strony powodowej z dnia 5 kwietnia 2016 roku oraz zawartych w nim twierdzeń, co skutkowało wydaniem wyroku oddalającego z pominięciem istotnych okoliczności sprawy,
3. art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez częściowe nierozpoznanie wniosku dowodowego powoda, zmierzającego do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy i zgłoszonego w piśmie z dnia 5 kwietnia 2016 roku,
4. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niedokonanie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego i dowolną ocenę jego wiarygodności.

Na tej podstawie skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie co do istoty sprawy i zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda dodatkowo kwoty 4.809,69 zł, czyli w sumie z już zasądzoną w pkt 1 wyroku kwotą – kwoty 4.889 zł oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, za obie instancje. Ewentualnie wniósł o uchylenie pkt 2 zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Jednocześnie skarżący wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów wnioskowanych w piśmie procesowym z dnia 5 kwietnia 2016 roku, tj. umowy kompleksowej nr (...) z dnia 17 kwietnia 2012 roku wraz z „(...) (...) S.A.” na okoliczność istnienia stosunku zobowiązaniowego, tabel odczytów licznika energii elektrycznej zamontowanego u strony pozwanej na okoliczność rzeczywistego zużycia energii elektrycznej przez stronę pozwaną w okresie objętym żądaniem pozwu, faktury VAT nr (...) wraz z rozliczeniem szczegółowym na okoliczność wysokości i wymagalności roszczenia, not odsetkowych nr (...) i nr (...) na okoliczność wysokości i wymagalności roszczenia, taryfy i cennika (...) S.A.(...) na rok 2013 oraz dokumentów dot. zlecenia (...) z dnia 18 kwietnia 2013 roku i 1 marca 2016 roku na okoliczność ich treści.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Przed przystąpieniem do analizy treści środka zaskarżenia, należy zaznaczyć, że Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i jako trafnie i prawidłowo ocenione oraz logicznie wywiedzione ze zgromadzonego materiału dowodowego, przyjmuje za własne.

Przedmiotowa sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym uregulowanym w art. 505¹ k.p.c. - art. 505¹⁴ k.p.c.

W postępowaniu tym apelację można oprzeć na dwóch wskazanych w przepisie art. 505⁹ § 11 k.p.c. podstawach: naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy.

Sąd Okręgowy ocenił zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jako bezzasadny.

Wskazać należy, że art. 233 § 1 k.p.c. stanowiący wyraz zasady swobodnej oceny dowodów, określa granice tej swobody i wskazuje, w jaki sposób Sąd powinien ją realizować. Wynika z niego między innymi, że sąd ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków prawidłowych logicznie, że może oprzeć swoje przekonanie jedynie na dowodach prawidłowo przeprowadzonych i na podstawie wszechstronnego rozważenia całego zebranego materiału dowodowego oraz że musi dokonać selekcji zebranego materiału, ocenić moc dowodową poszczególnych dowodów i dać prawidłowy wyraz wynikom tego wyboru i oceny (por. postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 23 stycznia 2001 r. sygn. akt IV CKN 970/00). W niniejszej sprawie, wnioski Sądu

I instancji są nie tylko logicznie poprawne, ale również silnie osadzone w przeprowadzonym materiale dowodowym, zaś stanowisko skarżącej uznać należy jedynie za polemikę z poprawnie ustalonym stanem faktycznym.

Wbrew stanowisku zajętemu przez skarżącego Sąd I instancji prawidłowo uznał,

iż powód nie udowodnił roszczenia w zakresie kwoty 4.809,69 zł zarówno co zasady,

jak i wysokości. Podkreślenia wymaga, że o tym, czy między stronami istniał stosunek zobowiązaniowy, w ramach którego pozwane miały obowiązek uregulowania żądanych kwot na rzecz powoda, Sąd mógł orzec jedynie w oparciu o dowody zaprezentowane w sprawie.

W sprawach cywilnych rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia

lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która wywodzi z tych faktów skutki prawne (art. 6 k.c.) (por. m.in. wyr. SN z 17.12.1996 r., I CKU 45/96).

Wskazać należy, że jedynym materiałem dowodowym w sprawie zaoferowanym

przez stronę powodową na okoliczność istnienia obowiązku pozwanych zapłaty żądanych

w pozwie kwot były w istocie wskazane w pozwie nota odsetkowa VAT nr (...) oraz faktura VAT nr (...). Nota odsetkowa nr (...) opiewała na kwotę 82,31 zł tytułem odsetek za opóźnienie od kwoty należności głównej w wysokości 1.375,62 zł wynikającej z faktury nr (...) z dnia 31 grudnia 2011 roku

z terminem zapłaty na dzień 20 stycznia 2012 roku. Jak wynika z zebranego materiału dowodowego pozwane miały obowiązek uiszczenia należności głównej z faktury (...) z dnia 31 grudnia 2011 roku, zresztą okoliczności tej również nie kwestionowały. Natomiast powód nie udowodnił istnienia podstawy prawnej

do obciążenia pozwanych kwotą 4.806,69 zł wynikającej z załączonej faktury VAT

nr (...) z dnia 31 marca 2014 roku. Powód nie udowodnił, że w okresie objętym fakturą istniał obowiązek pozwanych do uiszczania wskazanych w niej należności. Jak wynika bowiem z zebranego materiału dowodowego dostawy energii elektrycznej zostały wstrzymane w maju 2012 roku, zaś w dniu 6 lipca 2012 roku umowa uległa rozwiązaniu

na skutek oświadczenia powoda o jej wypowiedzeniu. Okoliczność ta została potwierdzona zeznaniami pozwanych, treścią pisma pozwanych otrzymanego przez powoda w dniu 6 lipca 2012 roku z informacją o uregulowaniu zaległości i prośbą o wycofanie oświadczenia

o wypowiedzeniu i przywrócenie usługi dostarczania energii, a nadto treścią samej faktury

nr (...), z której wynika, że we wskazanym w niej okresie energia nie była dostarczana pozwanym. Powód nie dostarczył dowodów, którymi wykazałby, iż istniały podstawy do obciążenia pozwanych opłatami wyszczególnionymi w fakturze. Powód nie przedstawił bowiem umowy, której dotyczyły wymienione w fakturze opłaty, jak i brak było dowodów na to, że powód wycofał oświadczenie o wypowiedzeniu umowy czy też została zawarta nowa umowa między stronami. W odpowiedzi na sprzeciw powód przedstawił jedynie umowę nr (...), jednakże była to umowa, która łączyła strony uprzednio i uległa rozwiązaniu. Następnie bowiem strony zawarły kolejną umowę i to na tej umowie powód opierał roszczenie w niniejszej sprawie. Tej umowy powód natomiast nie przedstawił.

Nie zasługiwały na uwzględnienie również zarzuty naruszenia art. 217 § 1 k.p.c. oraz art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c., w ramach których skarżący kwestionował zasadność pominięcia przez Sąd Rejonowy twierdzeń i wszystkich wniosków dowodowych zgłoszonych przez powoda w piśmie procesowym z dnia 5 kwietnia 2016 roku. Zarzuty naruszeń prawa procesowego w związku z oddaleniem wniosków dowodowych powoda nie mogły być uwzględnione ze względu na niezgłoszenie przez stronę powodową zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem strony mogą w toku posiedzenia, a jeżeli nie były obecne, na najbliższym posiedzeniu zwrócić uwagę sądu na uchybienia przepisów postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu. Stronie, która zastrzeżenia nie zgłosiła, nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozwagę z urzędu, albo że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy. Prekluzja przewidziana w art. 162 k.p.c. odnosi się do uchybień popełnionych przez sąd przy podejmowaniu czynności procesowych. W orzecznictwie sądowym przyjmuje się, że oddalenie przez Sąd wniosku dowodowego zgłoszonego przez stronę może zatem być kwestionowane w apelacji, o ile zgłosi ona zastrzeżenie w trybie art. 162 k.p.c. Ponieważ powód nie stawiał się osobiście na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku, na której podjęto kwestionowane rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosków dowodowych, stosowne zastrzeżenie do protokołu powinien zgłosić reprezentujący go profesjonalny pełnomocnik. Z uwagi na niezgłoszenie zastrzeżenia, strona powodowa nie może zatem skutecznie powoływać się uchybienia w tym zakresie na etapie wniesienia apelacji.

Niezależnie od tego wskazać należy, że Sąd Rejonowy prawidłowo oddalił wnioski dowodowe sformułowane w piśmie procesowym z dnia 5 kwietnia 2016 roku jako spóźnione.

Pismo procesowe powoda z dnia 5 kwietnia 2016 roku zostało zwrócone na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2015 roku. Do pisma bowiem wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 128 § 1 k.p.c. nie załączono wymaganej liczby odpisów dla strony przeciwnej. Nadto złożenie tego pisma nie było poprzedzone zezwoleniem Sądu, co stanowiło naruszenie art. 207 § 3 k.p.c. i skutkowało zwrotem pisma na podstawie art. 207 § 7 k.p.c.

Ponowne zgłoszenie na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2016 roku wniosków o przeprowadzenie dowodu z dokumentów załączonych do pisma z dnia 5 kwietnia 2016 roku należało uznać zatem za spóźnione. Zaznaczyć należy, że brak było przeszkód, aby strona powodowa zgłosiła wnioski dowodowe na wcześniejszym etapie postępowania, tym bardziej, że zarządzeniem z dnia 14 października 2015 roku powód został wezwany do usunięcia braków formalnych pozwu, a także zgłoszenia wszystkich twierdzeń i dowodów na ich poparcie w terminie 14 dni od otrzymania wezwania pod rygorem ich utraty. W odpowiedzi na wezwanie wniósł o dopuszczenie dowodu z umowy kompleksowej nr (...) z dnia 17 czerwca 2011 roku oraz wezwanie do zapłaty z dnia 8 stycznia 2015 roku wraz z potwierdzeniem jego odbioru, jednakże do pisma tego nie załączył umowy, na którą się powoływał jako podstawę roszczenia, a w to miejsce przedstawił inną, poprzednio obowiązującą umowę łączącą strony z dnia 18 lutego 2008 roku nr (...), której dochodzone roszczenie nie dotyczyło. W tym stanie rzeczy uznać należy, że to powód

nie zadbał należycie o swoje interesy i mimo przysługujących mu uprawnień w zakresie inicjatywy dowodowej, nie skorzystał z nich w sposób przewidziany przepisami, pomimo tego, iż był informowany o ich treści i konsekwencjach.

W zakresie dowodów zgłoszonych w apelacji, Sąd II instancji oparł się na art. 381 k.p.c., zgodnie z którym można pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później.

W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego w przyjętym systemie apelacji celem postępowania apelacyjnego jest ponowne i wszechstronne zbadanie sprawy pod względem faktycznym i prawnym, przy zachowaniu zasady koncentracji materiału faktycznego

i dowodowego przed sądem pierwszej instancji. Dopuszczalność nowego materiału procesowego przed sądem apelacyjnym jest regułą, doznaje ona jednak ograniczenia poprzez unormowanie art. 381. Sąd drugiej instancji jest zobowiązany na wniosek strony materiał

ten uzupełnić, jeżeli jest to konieczne do rozstrzygnięcia sprawy, lecz równocześnie jest uprawniony do pominięcia nowych faktów i dowodów zgłoszonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, gdy zachodzą przesłanki określone wymienionym przepisem (por. wyrok SN

z dnia 10 maja 2000 r., III CKN 797/00, Prok. i Pr.-wkl. 2000, nr 10, poz. 42).

W ocenie Sądu Okręgowego, w rozpoznawanej sprawie nie wystąpiły żadne obiektywne przeszkody, dla których strona powodowa nie mogła zgłosić stosownych wniosków dowodowych wcześniej. Nadto powód powołując dowody w postaci dokumentów, nie wskazał żadnych okoliczności wykazujących, iż ich powołanie w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji nie było możliwe albo że potrzeba powołania się na nie wynikła później (por. art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c.).

Na gruncie utrwalonego orzecznictwa sądowego zwraca się uwagę, że strona, która dopuszcza się zaniedbania w zakresie przysługującej jej inicjatywy dowodowej w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, musi się liczyć z tym, że sąd drugiej instancji jej wniosku dowodowego nie uwzględni (por. wyrok SN z dnia 17 kwietnia 2002 r., IV CKN 980/00, LEX nr 53922).

W rozpoznawanej sprawie powód niewątpliwie miał możliwość skutecznego zgłoszenia wniosków dowodowych na poparcie swoich twierdzeń, z tego uprawnienia jednak

nie skorzystał w sposób prawidłowy. Podkreślić trzeba, iż proces cywilny został uregulowany przepisami proceduralnymi. Powód natomiast mimo stosownych pouczeń oraz zarządzeń Sądu nie zastosował się do obowiązujących w procesie zasad, co wiązało się z negatywnymi skutkami procesowymi, o czym został uprzedzony.

W konsekwencji powód skutecznie

nie podważył dowodów przedstawionych przez stronę pozwaną, która wykazała brak podstaw roszczenia w zakresie kwoty 4.809,69 zł.

W tym stanie rzeczy nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut naruszenia prawa materialnego art. 6 k.c., gdyż Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że roszczenie dotyczące kwoty 4.809,69 zł nie zostało udowodnione.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.